

Datum

2023-04-28

Vår referens

Jeanette Lebedies Nord

Controller

jeanette.lebedies-nord@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Remiss angående Program för uppföljning av privata utförare med riktlinjer för nämnder och styrelser ASN-2023-3197

Sammanfattning

Enligt kommunallagen ska kommuner kontrollera och följa upp verksamhet som genom avtal lämnats över till privata utförare och i avtalen också säkra allmänhetens insyn.

För att möta dessa krav ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare.

Stadskontoret har arbetat fram ett förslag till program för mandatperioden 2022–2026 och arbetsmarknads- och socialnämnden är remissinstans.

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende remiss från stadskontoret gällande Program för uppföljning av privata utförare med riktlinjer för nämnder och styrelser enligt förvaltningens förslag.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till kommunstyrelsen.
3. Arbetsmarknads- och socialnämnden justerar paragrafen omedelbart

Beslutsunderlag

- Följebrev Program för uppföljning av privata utförare med riktlinjer för nämnder och styrelser, STK-2022-1448
- §70 KSAU Program för uppföljning av privata utförare med riktlinjer för nämnder och styrelser; nu fråga om remiss
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 230213 Program för uppföljning av privata utförare med riktlinjer för nämnder och styrelser; nu fråga om remiss
- Remissversion Program för uppföljning av privata utförare
- Nu gällande Program för uppföljning och insyn i verksamhet som utförs av privata utförare i Malmö stad
- G-Tjänsteskrivelse - Remiss angående Program för uppföljning av privata utförare med riktlinjer för nämnder och styrelser

- Förslag till yttrande - Remiss angående Program för uppföljning av privata utförare med riktlinjer för nämnder och styrelser

Beslutsplanering

ASN beredning 2023-05-03

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2023-05-15

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2023-05-31

Beslutet skickas till

Svaret, ställt till kommunstyrelsen, skickas till registrera.stk@malmö.se

Ärendet

Enligt kommunallagen ska kommuner kontrollera och följa upp verksamhet som genom avtal lämnats över till privata utförare och i avtalen också säkra allmänhetens insyn. För att möta dessa krav ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare.

Stadskontoret har arbetat fram ett förslag till program för mandatperioden 2022–2026 och arbetsmarknads- och socialnämnden är remissinstans.

Nedan beskrivs innehållet i programmet i korthet följt av förvaltningens synpunkter.

Program för uppföljning av privata utförare

Ur ett medborgarperspektiv är det väsentligt att de tjänster som kommunen tillhandahåller håller en likvärdig kvalitet oavsett om dessa utförs i egen regi eller av en privat utförare. Kommunen ska också tillgodose en generell informationsskyldighet när kommunmedlemmar kan välja mellan olika utförare.

För att möta dessa krav ska kommunfullmäktige enligt kommunallagen för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare.

En privat utförare definieras som en juridisk person eller enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet. En privat utförare är en helt privat aktör utan kommunalt ägande.

Programmet gäller all den verksamhet som kommunen upphandlat och omfattar framför allt verksamheter som tydligt riktar sig till kommunmedlemmarna. Det kan handla om såväl hela verksamheter som delar av en verksamhet.

De lagar, förordningar, föreskrifter, mål, riktlinjer och andra styrsignaler som styr en kommunal utförare inom ett ansvarsområde gäller också privata utförare. Detta ska framgå i de dokument som utgör underlag för upphandling och i de avtal som tecknas med den privata utföraren.

Avtal med privata utförare ska utformas så att verksamheten hos de privata utförarna kvalitetsmässigt bedrivs i enlighet med kommunens krav. Kraven ska vara tydliga, relevanta och tillräckliga. Det ska tydligt framgå hur beställaren och utföraren ska samverka, hur brister i verksamheten ska hanteras och vilka möjligheter den kommunala huvudmannen har att besluta om sank-

tioner eller häva ett avtal. Avtalen utgör grunden för kommunens insyn och uppföljning. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs.

Utifrån kraven på allmänhetens insyn och utifrån kommunfullmäktiges intressen ska uppföljningen vila på följande principer:

- Nämnder och styrelser ska säkerställa uppföljning och information i avtalen
- Nämnder och styrelser väljer själva uppföljningsmetodik utifrån tjänstens karaktär och innehåll i avtal
- Nämnder och styrelser ska redovisa uppföljning av privata utförare i årsanalysen

Förvaltningens synpunkter

De verksamheter som förvaltningen ansvarar för, och som förvaltningen tolkar det, berörs av förslaget till *Program för uppföljning av privata utförare* är arbetsmarknadsinsatser och socialtjänst. Förvaltningen köper tjänster av privata utförare som komplement till egen intern verksamhet för ca 900 miljoner årligen. Det rör främst området socialtjänst med olika insatser för vård och boende till klienter.

Inköpen görs via förvaltningens egna upphandlade avtal och via avrop från Skånes kommuners ramavtal. Förvaltningens uppföljningsansvar omfattar de avtal där förvaltningen utgör den upphandlande myndigheten.

Förvaltningen anser att programmet i stort fyller avsedd funktion, men önskar i vissa fall förtydliganden och tillägg i styrdokumentet.

Förvaltningen anser att det finns ett behov av att förtydliga vad som avses med upphandlad verksamhet. Det bör tydligare framgå om programmet endast är relaterat till förvaltningars kärnverksamheter eller om det även omfattar andra upphandlingspliktiga varor eller tjänster som överläts till en extern aktör men som mer indirekt påverkar kommunens medlemmar. Som exempel kan nämnas upphandlad handledning eller kompetenshöjande insatser för personal.

Ett förtydligande bidrar till en ökad samsyn i stadens förvaltningar kring vilka upphandlade avtal som programmet avser.

Förvaltningen genomför förvaltningsspecifika upphandlingar främst vad gäller ramavtal för olika insatser för klienter. Uppföljningen av dessa genomförs redan idag i enlighet med programmet.

Förvaltningen har en fastställd plan för inköp, upphandling och avtalsförvaltning. I avtalen regleras hur uppföljningen ska genomföras och varje ramavtal har ett uppföljningsdokument som beskriver utförande, frekvens och ansvar.

Förvaltningen avropar även ramavtal för vård och boende till klienter från Skånes kommuner. Ramavtalen upphandlar Skånes kommuner genom fullmakt för kommuners räkning i Skåne, Halland och Kronoberg. Uppföljning av ramavtalen görs av Skånes kommuner medan förvaltningen följer upp placeringsavtalet och insatsen på individnivå.

I programmet framgår inte hur uppföljning och allmänhetens insyn ska säkras när t ex inköpscentraler eller ramavtal hos andra samarbetsparter nyttjas för kommunens medborgare. Det behövs förtydligas hur uppföljningsskyldighet och allmänhetens insyn säkerställs i de fall avtal

upphandlas genom fullmakt men avtalen förvaltas av annan part.

Förvaltningen ser det som fördelaktigt att uppföljningen sker i samband med årsanalysen då detta redan är en etablerade struktur för budget- och uppföljning.

Förvaltningen vill dock betona vikten av tydliga anvisningar från kommunstyrelsen så att förvaltningar och bolag gör en likartad tolkning av vilken information i uppföljningen som ska lämnas. Förvaltningen menar att det förbättrar möjligheten att aggregera resultaten och analysera programmets effekter på en kommunövergripande nivå.

Förvaltningen noterar att programmet även omfattar avtal tecknade enligt LOV (lagen om valfrihetssystem), något som i dagsläget inte finns i Malmö stad.

För övrigt har förvaltningen inga synpunkter att tillägga.

Ansvariga

Johanna Elfsberg Ekonomichef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef